

ข้อมูลองค์การซีมีโอกับความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการไทย

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization – SEAMEO) ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ภายใต้ความตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลในภูมิภาคและได้มีการลงนามในกฎบัตร เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของอินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด ๑๑ ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม (๒๕๒๗) กัมพูชา (๒๕๑๔) อินโดนีเซีย สปป. ลาว มาเลเซีย (๒๕๐๘) เมียนมาร์ (๒๕๔๑) ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย (๒๕๐๘) เวียดนาม (๒๕๓๕) และติมอร์ เลสเต (๒๕๔๙) มีสมาชิกสมทบ (Associate Member) ๘ ประเทศ คือ ออสเตรเลีย (๒๕๑๗) แคนาดา (๒๕๓๑) ฝรั่งเศส (๒๕๑๖) เยอรมนี (๒๕๓๓) นิวซีแลนด์ (๒๕๑๗) เนเธอร์แลนด์ (๒๕๓๖) สเปน (๒๕๕๐) และ สหราชอาณาจักร (๒๕๕๖) มีหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ (Affiliate Member) ๓ แห่ง คือ สภาระหว่างประเทศด้านการศึกษาทางไกล (International Council on Distance Education: ICDE) มหาวิทยาลัยซึกุบะ (University of Tsukuba) และ บริติช เคาน์ซิล

องค์การซีมีโอ มีภารกิจในการเสริมสร้างความร่วมมือ ทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ระหว่างประเทศสมาชิกซีมีโอ และสร้างความเป็นเอกภาพในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างศักยภาพทางการศึกษาในประเทศสมาชิก โดยการจัดตั้งเครือข่ายและความร่วมมือ การจัดเวทีการประชุมวิชาการสำหรับผู้กำหนดนโยบายและผู้เชี่ยวชาญ และการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจระหว่างประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และภูมิภาคอื่น ๆ การส่งเสริมและร่วมมือกับประเทศสมาชิกในโครงการที่จะก่อประโยชน์ร่วมกันในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม การถ่ายทอด เผยแพร่ และเพิ่มพูนความรู้ และการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ขอบข่ายความเชี่ยวชาญของซีมีโอ ได้แก่ ด้าน การพัฒนาการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์ ด้าน เวชศาสตร์เขตร้อน ด้านสุขอนามัยและสาธารณสุข ด้านเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านวัฒนธรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์

องค์ประกอบขององค์การซีมีโอ

๑. สภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Council: SEAMEC Council) หรือ สภาซีเมค ประกอบด้วยรัฐมนตรีศึกษาของประเทศสมาชิกทุกประเทศ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายความร่วมมือและการพัฒนาการศึกษาของภูมิภาค รวมทั้ง อนุมัติโครงการต่างๆ ขององค์การซีมีโอ

๒. สำนักงานเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization Secretariat : SEAMEO Secretariat) หรือ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ตั้งอยู่ที่อาคารหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เลข ที่ ๙๒๐ ถนนสุขุมวิท คลองเตย พระโขนง กรุงเทพฯ เป็นหน่วยงานสำคัญที่ช่วยผลักดันนโยบายเพื่อการพัฒนาการศึกษาของภูมิภาค และรับนโยบายจากที่ประชุมสภาซีเมคมาดำเนินการ โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาการศึกษาและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีผู้อำนวยการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภาซีเมคเป็นผู้บริหารสำนักงาน ทำหน้าที่เป็นผู้แทนที่มีอำนาจตามกฎหมายในการดำเนินงานต่าง ๆ ในนามองค์การ มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ผู้อำนวยการคนปัจจุบันเป็นชาวอินโดนีเซีย คือ ดร. กาทอต ฮารี ปรีวิยานโต (Dr. Gatot Hari Priowirjanto) มีวาระดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีรองผู้อำนวยการ ๒ คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. ฮานโดโก (Prof. Dr. Handoko) จากประเทศอินโดนีเซีย ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการด้าน โครงการและการพัฒนา และดร. ทินสิริ ศิริโพธิ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและการสื่อสาร

๓. ศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ (SEAMEO Regional Centres and Network) มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรของภูมิภาค เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิชาการและ ความรู้ความสามารถ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศสมาชิก และเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนนโยบายความร่วมมือ ด้านการศึกษาในแต่ละด้านของภูมิภาคให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีศูนย์ระดับภูมิภาคซึ่งมีความเชี่ยวชาญในเฉพาะทาง จำนวนทั้งสิ้น ๒๑ แห่ง (๑ เครือข่าย และ ๒๐ ศูนย์) โดยศูนย์ระดับภูมิภาคเหล่านี้ตั้งอยู่ในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (๑ ศูนย์) อินโดนีเซีย (๖ ศูนย์) มาเลเซีย (๓ ศูนย์) เมียนมาร์ (๑ ศูนย์) ฟิลิปปินส์ (๓ ศูนย์) สิงคโปร์ (๑ ศูนย์) ไทย (๑ เครือข่าย และ ๓ ศูนย์) เวียดนาม (๒ ศูนย์)

ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอมีทั้งหมด ๒๐ แห่ง และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอมีจำนวน 1 แห่ง สามารถจัดกลุ่มตามความเชี่ยวชาญเฉพาะใน 3 ด้าน ดังนี้

- ศูนย์ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของซีมีโอด้าน **พัฒนาการศึกษา** (มีจำนวน ๑๒ ศูนย์)

- ศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของซีมีโอด้าน วิทยาศาสตร์ เวชศาสตร์เขตร้อน สุขอนามัยและสาธารณสุข เกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม (มีจำนวน 6 ศูนย์ 1 เครือข่าย)
- ศูนย์ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของซีมีโอด้าน วัฒนธรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์ (มีจำนวน ๒ ศูนย์)

รายละเอียดของศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของซีมีโอ และผู้แทนไทยในคณะกรรมการบริหารของแต่ละศูนย์/เครือข่าย มีดังนี้

๑) ด้านพัฒนาการศึกษา

๑.๑ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของซีมีโอ – ซีมีโอ เซล (SEAMEO Regional Centre for Lifelong Learning : SEAMEO CELLL) ตั้งอยู่ที่นครโฮจิมินห์ เวียดนาม ก่อตั้งในปี ๒๕๕๕ มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการวิจัยและฝึกอบรมด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นศูนย์ที่มุ่งเน้นการประสานความร่วมมือระหว่างเอเชียและยุโรปในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๒ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ซีมีโอ – ซีมีโออินโนเทค (SEAMEO Regional Centre for Educational Innovation and Technology : SEAMEO INNOTECH) ตั้งอยู่ที่เมืองเกซอน ฟิลิปปินส์ ก่อตั้งในปี ๒๕๑๓ มีภารกิจหลัก คือ สร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา การทำวิจัย และเผยแพร่ความรู้ด้วยการจัดการฝึกอบรม สัมมนา และ กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาด้านภาษาของซีมีโอ – ซีมีโอคิทีปด้านภาษา (SEAMEO Regional Centre for Quality Improvement of Teachers and Education Personnel in Language: SEAMEO QITEP in Language) จัดตั้งใหม่ในปี ๒๕๕๒ ที่กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย มีขอบเขตภารกิจในการเสริมสร้างศักยภาพ การเรียนการสอนในภาษาอารบิก จีน อินโดนีเซีย เยอรมัน และญี่ปุ่น ซึ่งแตกต่างไปจากศูนย์ SEAMEO RELC ที่เน้นเฉพาะการอบรมภาษาอังกฤษให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคคลทั่วไป

๑.๔ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาด้านคณิตศาสตร์ของซีมีโอ – ซีมีโอคิทีปด้านคณิตศาสตร์ (SEAMEO Regional Centre for Quality Improvement of Teachers and Education Personnel in Mathematics: SEAMEO QITEP in Mathematics) จัดตั้งใหม่ในปี ๒๕๕๒ ที่เมืองย็อกยาคาร์ตา อินโดนีเซีย มีขอบเขตภารกิจในการเสริมสร้าง ศักยภาพการเรียน การสอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยมี แผนที่จะขยายการอบรมในระดับพื้นฐานและระดับกลาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค

๑.๕ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ของซีมีโอ – ซีมีโอคิทีปด้านวิทยาศาสตร์ (SEAMEO Regional Centre for

Quality Improvement of Teachers and Education Personnel in Science : SEAMEO QITEP in Science) จัดตั้งใหม่ในปี ๒๕๕๒ ที่เมืองบันดุง อินโดนีเซีย มีขอบเขตภารกิจใน การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบนพื้นฐานของ การวิจัยและ ความชำนาญการสำหรับครูวิทยาศาสตร์ และการพัฒนาอุปกรณ์ การฝึกอบรมและสื่อบนพื้นฐานของการวิจัยและความเชี่ยวชาญสำหรับครูสอนวิทยาศาสตร์

๑.๖ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ของ ซีมีโอ – ซีมีโอเรคแซม (**SEAMEO Regional Centre for Education in Science and Mathematics : SEAMEO RECSAM**) ตั้งอยู่ที่เมืองปีนัง มาเลเซีย ก่อตั้งในปี ๒๕๑๐ มีภารกิจในการพัฒนาบุคลากรด้านการสอนและการประเมินผลในสาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เทคนิคการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) เทคนิคในการผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือการสอน ทำวิจัยเกี่ยวกับสื่อ วิธีการเรียนการสอน และหลักสูตร รวบรวมข้อมูลด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ในภูมิภาค จัดการสัมมนา ประชุมทางวิชาการ และประชุมปฏิบัติการ รวมทั้งให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้อง

๑.๗ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยภาษาของซีมีโอ – ซีมีโอเรลค์ (**SEAMEO Regional Language Centre: SEAMEO RELC**) ตั้งอยู่ที่สิงคโปร์ ก่อตั้งในปี ๒๕๑๑ มีภารกิจหลัก คือ การปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษและภาษาอื่นให้แก่ประเทศสมาชิกของซีมีโอ โดยการจัดหลักสูตรฝึกอบรมแบบเร่งรัด และหลักสูตรที่สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอกได้ ตลอดจนดำเนินการวิจัย ผลิตสิ่งพิมพ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและตามปัญหาของภูมิภาค รวมทั้งได้จัดโครงการศึกษาต่อในระดับสูง เช่น ระดับปริญญาโทและเอก ดำเนินการและส่งเสริมการวิจัย และเผยแพร่ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนาของซีมีโอ (ไรเฮด) ซึ่งตั้งอยู่ที่ประเทศไทย

๑.๘ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการฝึกอบรมและการจัดการศึกษาของซีมีโอ – ซีมีโอรีแทรค (**SEAMEO Regional Training Centre: SEAMEO RETRAC**) ตั้งอยู่ที่นครโฮจิมินห์ เวียดนาม ก่อตั้งในปี ๒๕๓๙ มีภารกิจหลักคือ ช่วยเหลือประเทศสมาชิกกำหนดปัญหาในด้านการจัดการศึกษา และช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการวิจัย การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา การเผยแพร่ข้อมูลและการสร้างเครือข่าย

๑.๙ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนาของซีมีโอ – ซีมีโอไรเฮด (**SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development: SEAMEO RIHED**) สำนักงานตั้งอยู่ที่ชั้น ๕ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ ก่อตั้งในปี ๒๕๓๖ มีภารกิจหลักในการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการอุดมศึกษาในประเทศสมาชิกซีมีโอ โดยเน้นด้านนโยบายและการวางแผนระบบการบริหารและการจัดการ ทำหน้าที่ศูนย์ข้อมูลด้านการอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและผลการวิจัยด้านการอุดมศึกษา และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ในการจัดตั้งเครือข่ายระหว่างสถาบันเพื่อความร่วมมือในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค

๑.๑๐ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนแบบเปิดของซีมีโอ – ซีมีโอ ซีโมเลค (**SEAMEO Regional Open Learning Centre: SEAMEO SEAMOLEC**) ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย ก่อตั้งในปี ๒๕๔๐ มุ่งส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนา การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลและ

เทคโนโลยีในด้านการเรียนแบบเปิด และทางไกล ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายในสาขาที่เกี่ยวข้องที่ อินโดนีเซีย

๑.๑๑ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดการศึกษาพิเศษของซีมีโอ – ซีมีโอ เซ็น (SEAMEO Regional Centre for Special Education: SEAMEO SEN) ตั้งอยู่ที่เมืองมะละกา มาเลเซีย ก่อตั้งในปี ๒๕๕๒ มีภารกิจหลัก คือ ส่งเสริมการจัดการศึกษา การฝึกอบรม และการวิจัยในสาขาการศึกษา พิเศษแก่ประเทศสมาชิกซีมีโอ

๑.๑๒ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเทคนิคและอาชีวศึกษาของซี มีโอ – ซีมีโอ โวคเทค (SEAMEO Regional Centre for Vocational and Technical Education: SEAMEO VOTTECH) ตั้งอยู่ที่กรุงบันดาร์เสรี เบกาวัน บรูไนดารุสซาลาม ก่อตั้งในปี ๒๕๓๓ ทำหน้าที่สำคัญในการ พัฒนาบุคลากรและด้านการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาด้านเทคนิคและอาชีว ะ และประสานความร่วมมือ กับนานาชาติในสาขาที่เกี่ยวข้อง

๒) ด้านวิทยาศาสตร์ เวชศาสตร์เขตร้อน สุขอนามัยและสาธารณสุข เกษตรกรรม และสิ่งแวดล้อม

๒.๑ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยชีววิทยาเขตร้อนของซีมีโอ – ซีมีโอ ไบโอบีโตรอป (SEAMEO Regional Centre for Tropical Biology: SEAMEO BIOTROP) ตั้งอยู่ที่เมืองโบกอร์ อินโดนีเซีย ก่อตั้งในปี ๒๕๑๑ มีภารกิจ คือ พัฒนาความสามารถในการวิจัยและฝึกอบรมทางด้านชีววิทยา และส่งเสริมการพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านชีววิทยาที่เร่งด่วนโดยการจัดการฝึกอบรม วิจัย และเผยแพร่ ความรู้ ข้อมูลข่าวสารในสาขาที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยอาหารและโภชนาการของซีมีโอ – ซีมีโอ เรคฟอน (SEAMEO Regional Centre for Food and Nutrition: SEAMEO RECFON) เดิมคือศูนย์ระดับ ภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ด้านโภชนาการ - ทโรปเมด อินโดนีเซีย **SEAMEO TROPMED Regional Centre for Community Nutrition, Indonesia: TROPMED/ Indonesia)** ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย โดยได้ก่อตั้งเป็นศูนย์อิสระที่ไม่ได้ขึ้นตรงกับเครือข่ายระดับ ภูมิภาคว่าด้วย เวชศาสตร์เขตร้อน และสาธารณสุขของซีมีโอ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และที่ประชุม สภาซีเมค ครั้งที่ ๔๖ ที่ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้ให้การรับรอง งบประมาณของศูนย์ฯ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ศูนย์เรคฟอน มีภารกิจหลัก คือ การจัดทำงานวิจัย การจัดการศึกษา การเสริมสร้าง ชีต ความสามารถ และการเผยแพร่ข้อมูลในสาขาอาหารและโภชนาการผ่านหุ้นส่วนความร่วมมือ เพื่อการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน

๒.๓ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการวิจัยและบัณฑิตศึกษาด้านการเกษตร ของ ซีมีโอ – ซีมีโอ เซียร์ก้า (SEAMEO Regional Centre for Graduate Study and Research in Agriculture: SEAMEO SEARCA) ตั้งอยู่ที่เมืองลอสบายอส ประเทศฟิลิปปินส์ ก่อตั้งในปี 2509 เน้นการให้ ทุนเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโทและเอก ให้การสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย จัดสัมมนา ระดับ ภูมิภาคและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะเรื่อง

๒.๔ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ด้านจุลชีววิทยา พarasitology และกีฏวิทยาการแพทย์ – ซีมีโอ ทโรปเมด มาเลเซีย (SEAMEO TROPED Regional Centre for Microbiology, Parasitology and Entomology: SAEMAO TROPED/Malaysia) สำนักงานตั้งอยู่ที่สถาบันเพื่อการวิจัยทางการแพทย์ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ก่อตั้งในปี ๒๕๑๐ มีความชำนาญ เฉพาะด้านจุลชีววิทยา พยาธิวิทยา และกีฏวิทยา มีหน้าที่สำคัญในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม จัดการประชุมสัมมนา ประชุมทางวิชาการ และดำเนินการวิจัยตามความชำนาญเฉพาะด้าน

๒.๕ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ด้านการสาธารณสุข การบริหารการแพทย์ สิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย – ซีมีโอ ทโรปเมด ฟิลิปปินส์ (SEAMEO TROPED Regional Centre for Public Health, Hospital Administration, Environmental and Occupational Health, Philippines: SEASMEO TROPED/Philippines) ตั้งอยู่ที่ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ กรุงมะนิลา ก่อตั้งในปี ๒๕๑๐ มีความชำนาญทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่สำคัญในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม จัดการประชุมสัมมนา ประชุมทางวิชาการ และดำเนินการวิจัยตามความชำนาญเฉพาะด้าน

๒.๖ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วย เวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ด้านเวชศาสตร์เขตร้อน - ซีมีโอ ทโรปเมด ประเทศไทย (SEAMEO TROPED Regional Centre for Tropical Medicine: SEAMEO TROPED/Thailand) ตั้งอยู่ที่คณะ เวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ ก่อตั้งในปี ๒๕๑๐ มีความชำนาญทางด้านเวชศาสตร์เขตร้อน มีหน้าที่สำคัญในการปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยของประชากรในภูมิภาคนี้ให้ดีขึ้น ศึกษาและหาทางควบคุมโรคในเขตร้อน และจัดให้มีการค้นคว้าวิจัย และอบรมแพทย์และเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข

๒.๗ เครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ - เครือข่ายซีมีโอ ทโรปเมด (SEAMEO Regional Tropical Medicine and Public Health Network: SEAMEO TROPED/Network) ตั้งอยู่ที่คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ ก่อตั้งในปี ๒๕๐๙ โดยเป็นศูนย์ประสานงานของศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วย เวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ทั้ง ๓ ศูนย์ดังกล่าว ปัจจุบัน รศ.นพ. ประตาศ สิงหศิริวานนท์ เป็นเลขาธิการเครือข่าย

๓) ด้านวัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์

๓.๑ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์และประเพณีของซีมีโอ- ซีมีโอ แชนท์ (SEAMEO Regional Centre for History and Tradition: SEAMEO CHAT) ตั้งอยู่ที่กรุงย่างกุ้ง สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมาร์ ก่อตั้งในปี ๒๕๔๓ โดยมีภารกิจหลัก คือ สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์และ ดำเนิน การในเรื่องของบันทึกประวัติศาสตร์ และประเพณีของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนการพัฒนาผู้สอน วิธีการสอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และประเพณีให้ถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำไปสู่ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาด้านนี้ให้เหมาะสม

๓.๒ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีมีโอ – ซีมี

ไอสปาฟา (SEAMEO Regional Centre for Archaeology and Fine Arts: SEAMEO SPAFA) สำนักงานตั้งอยู่ที่ถนนศรีอยุธยา (หลังหอสมุดแห่งชาติ) กรุงเทพฯ (ปัจจุบัน ดร. มรว. รุจยา อาภากร เป็นผู้ดำเนินการศูนย์ฯ) ก่อตั้งในปี ๒๕๒๑ มีภารกิจหลักในการปลูกฝังจิตสำนึกและความชื่นชมในมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการอนุรักษ์โบราณวัตถุและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งศิลปะดั้งเดิม ส่งเสริมกิจกรรมทาง วัฒนธรรมในภูมิภาค และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการจัดโครงการความร่วมมือด้านโบราณคดีและวิจิตรศิลป์

กลไกการดำเนินงานขององค์การซีมีโอที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. ด้านนโยบาย ได้แก่ การประชุมระดับรัฐมนตรีศึกษา ในการประชุม สภารัฐมนตรีศึกษา แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือสภาซีเมค (SEAMEO Council Conference : SEAMEC) การประชุมระดับปลัด/เจ้าหน้าที่อาวุโส ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ (SEAMEO High Officials Meeting : HOM) การประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสภายใต้กรอบความร่วมมืออื่นๆ การประชุมกรรมการบริหารของ ซีมีโอ (SEAMEO Executive Committee Meeting) และการประชุมระดับผู้อำนวยการศูนย์ภูมิภาคของซีมีโอ (SEAMEO Centre Director' s Meeting : CDM)

๒. ด้านวิชาการ ได้แก่ การสร้างศักยภาพ และเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ และความสามารถให้กับผู้บริหาร ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาของประเทศสมาชิก และการทำวิจัย การเผยแพร่เอกสารวิชาการ โดยผ่านศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง รวมทั้ง การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ จากการประชุม สัมมนา และกิจกรรมเชิงวิชาการ ในหัวข้อที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศสมาชิก

บทบาทของประเทศไทยในองค์การซีมีโอ

๑. การเป็น ที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ประเทศไทยได้รับเป็นที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในปี ๒๕๑๐ และมอบให้กระทรวงศึกษาธิการรับดำเนินการ โดยสำนักงานเลขาธิการซีมีโอตั้งอยู่ที่อาคารหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เลขที่ ๙๒๐ ถนนสุขุมวิท คลองเตย พระโขนง กรุงเทพฯ (เป็นที่ตั้งเดียวกับองค์การยูเนสโก กรุงเทพฯ)

๒. การให้ เงินสนับสนุนแก่องค์การซีมีโอ ประเทศไทย ชำระ เงินอุดหนุน (Annual Contribution)แก่องค์การซีมีโอ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหาก คิดตามดัชนีค่าบำรุงสมาชิกแล้ว ประเทศไทย เป็นประเทศที่ชำระค่าบำรุงสูงสุด (ในปี ๒๕๕๗ ในอัตราร้อยละ ๑๙.๒) นอกจากนี้ยัง ได้ชำระเงินอุดหนุนให้กองทุนพัฒนาการศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO Educational Development Fund : SEDF) และเงินสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ระดับภูมิภาค/เครือข่ายของซีมีโอ ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ทั้ง ๔ แห่งด้วย

๓. การเป็นเจ้าภาพศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ /เครือข่ายของซีมีโอ ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ/เครือข่ายของซีมีโอ จำนวน ๓ ศูนย์ และ ๑ เครือข่าย ได้แก่ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนาของซีมีโอ (ไรเฮด – ตั้งอยู่ที่ชั้น ๕ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยโบราณคดีและวิจิตรศิลป์ของซีมีโอ (สปาฟา – ตั้งอยู่ที่อาคารสปาฟา หลังหอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพฯ) ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ด้านเวชศาสตร์เขตร้อน(ทรอปเมด ประเทศไทย - ตั้งอยู่ที่คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ) และเครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ (ทรอปเมด เน็ดเวิร์ค – ตั้งอยู่ที่ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ)

๔. การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาคีเมค) ประเทศไทยเคยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว แล้ว ๗ ครั้ง (ครั้งที่ ๙ ปี ๒๕๑๗ ครั้งที่ ๑๔ ปี ๒๕๒๒ ครั้งที่ ๑๙ ปี ๒๕๒๗ ครั้งที่ ๒๕ ปี ๒๕๓๓ ครั้งที่ ๓๑ ปี ๒๕๓๙ ครั้งที่ ๓๗ ปี ๒๕๔๕ และครั้งล่าสุดเป็นครั้งที่ ๔๔ ระหว่างวันที่ ๕ – ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ที่จังหวัดภูเก็ต) ทั้งนี้ ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภาคีเมค ครั้งที่ ๔๘ ที่จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๖-๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทย จะทำหน้าที่เป็นประธาน ๒ ปี ระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

๕. การเป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ เป็นการประชุมระดับปลัดกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกซีมีโอ ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการของไทย จะทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม ๒ ปี ในปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘

ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ

๑. โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO Community Involve Programme)

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้จัดให้มีโครงการการมีส่วนร่วมในชุมชน (SEAMEO Community Involve Programme) ขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๙ โดยคัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเพื่อให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน เช่น ขอให้ศูนย์ซีมีโอต่าง ๆ ช่วยสนับสนุน เรื่องทุนและการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของโรงเรียน ปรับปรุงความพร้อม ความสามารถของนักเรียนโดยเน้น เรื่องสุขภาพ จัดหาหนังสือและอุปกรณ์ให้แก่ห้องสมุดของโรงเรียน จัดหาคอมพิวเตอร์ พร้อมให้การฝึกอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตแก่บุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนของไทยที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว มี ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนบ้านปรือววย จังหวัดฉะเชิงเทรา และโรงเรียนบ้านชัยสนุ่น จังหวัดสระบุรี

๒. โครงการความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO QEE)

ประเทศไทยได้เสนอโครงการความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยคุณภาพและความเสมอภาคของ ซีมีโอ และได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่

๓๗) เมื่อปี ๒๕๔๕ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจุดเน้นที่สำคัญ ๕ ประการ ได้แก่ ด้านการจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและวิธีการ มีส่วนร่วมของบุคลากร เนื้อหาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ความสามารถของครูและระบบตอบแทน และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้เครือข่ายในประเทศสมาชิกของซีมีโอ ได้ร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา ปัจจุบันมีสถานศึกษาทั่วประเทศ ที่เข้าร่วมโครงการ SEAMEO QEE จำนวน ๓๑๕ แห่ง ทั้งนี้ ประเทศไทยได้มีการจัดประชุมและสัมมนาทางวิชาการทั้งในระดับชาติและภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง

๓. โครงการ จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มด้อยโอกาสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(Reaching the Unreached)

กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับองค์การซีมีโอ สำนักเลขาธิการอาเซียน และองค์การยูเนสโก ในการดำเนินโครงการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มด้อยโอกาสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ภายในปี ๒๕๕๘ มีทั้งหมด ๑๐ โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชนในภูมิภาค ทั้งนี้ ภายใต้การดำเนินโครงการดังกล่าวได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลน หรือผู้ไร้โอกาส เช่น นักเรียนที่อยู่ในชนบท หรือที่ห่างไกลความเจริญ นักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา หรือชนพื้นเมือง รวมทั้งผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดย ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในชนบท ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และโครงการการจัดการศึกษา การดูแล และการให้บริการการปรึกษาสำหรับด็ก ที่ได้รับผลกระทบจากเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ ซึ่งประเทศไทยมีการจัดเวทีวิชาการทั้งในระดับชาติและภูมิภาค

๔. รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจกรี (Princess Maha Chakri Award - PMCA)

กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้เสนอให้มีการมอบรางวัลนานาชาติ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระปรีชาด้านการศึกษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อีกทั้งเป็นการยกย่องครูผู้ทุ่มเท ปฏิบัติงาน และมีผลงานดีเด่นอันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในวงกว้างต่อการศึกษาและการพัฒนาคน โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน ชื่อรางวัลว่า "The Princess Maha Chakri Award" ซึ่งในระยะแรกรางวัลนี้จะมอบให้แก่ครูจากประเทศสมาชิก ซีมีโอ รวม ๑๑ ประเทศ โดยกระทรวงศึกษาธิการของแต่ละประเทศดำเนินการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ประเทศละ ๑ คน ซึ่งปฏิบัติงานและมีผลงานดีเด่นอันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนาคนในวงกว้างในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ แต่ละประเทศสามารถปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การคัดเลือกดังกล่าวให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศตนเอง โดยจะมีการมอบรางวัลครั้งแรกในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

5 พฤษภาคม ๒๕๕8